

Nro. 7.

**A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.**

Indült Bétsből, Kedden Julius 23-ik napján
1805-ik éltendőben.

B é c s.

Azokról a' külső városi kutakról, a' mellyeket Saxoniai Kir. és Tesseni herczeg *Albert* nagy költséggel készítettet vala, és a' mellyekről a' M. Kurir Julius 16-dikán költ 5-ik darabjának második lapján rövideden mi is emlékezetet tettünk, a' Bétsi Udvari Diariumnak múlt szombaton költ darabja következőképpen ízöll: „Bécs városának *Mariahilf* nevezetű, 's több magasabban fekvő külső városai már régülta jó 's egesléges ivó viz nélkül szükölködtek. Néhai b. e. *Mária Kristina* Auftriai fő herczeg asszony, *Albert Sax-Tesseni* Kir. hertzegnek el felejtethetlen hitvese, és sok szükölködő Izegényeknek, özvegyeknek és árváknak

kegyes gyámolok, a' maga nagy lelkiségének e' nyomba leendő kinyilatkoztatása végett azt is el tőkéllette magában, hogy e' részben is segítségüi lehetten a' szegénységnek, és hogy pénzen vizeit venni ne kéntelenitessenek, számokra kutakat fog ásatni. Ezen áldott feltételének eszközzését az irgalmatlan halál meg akadályoztatta ugyan, mindazáltal életbe maradt kedves férje azt is végre hajtotta. — A' melly végre a' *Burkersdorf* és *Kahlenberg* közt fekvő hegyeket előre megvizsgáltaiván, minekutánna több forrásokra akadtak volna, 1803-dik esztendőben Martius 24 ik napján a' munkához hozzá fogatott. Azon időrol fogva minden tavaszon, nyáron, és ősszel, a' mennyire az időjárása engedte, naponként 600—900 napiszámosok is foglalatoskodtak azoknak el készítésében, és minekutánna tökéletességre vitték volna, e' folyó Juliusnak 11-dikén mint az említett nagy jótévő születésének emlékezetes napján, a' *Mariahilf*, *Schottenfeld*, *Neubau* nevezetű külső városokban, és a' *Stift* utzában készült kutak számtalan sokaság jelenletében nagy áhétatosság közt felszenteltettek. A' *Mariahilf* új út-nak oldalára következő felül irás metzse a' jótévő fejedelem örök emlékezetére:

Aquae. Perennes.
 VIIIMCLV. AB. URBE. HEXAP.
 CONLECTAE.
 CIVIVM. SVBVRB. COMMODO.
 DIV. EXOPTATVM. MVNVS.
 MARIA. CHRISTINA.
 MAGNAE. THERESIAE FILIA.
 CONSTITUIT.
 VOTUM. VXORIS. EXPLEVIT.

ALBERTUS.
REG. P. POL. DVX SAXO. TESCH.
MDCCCV.

Aquæ Chriftinianæ . Albertinæ

1805.

Bétsi igen érdemes Orvos Doctor de Carré úr napkeleti Indiában lakó, 's vele levelező barától nem régiben arról tudósítatott; hogy az ott való fő kormányozó a' Sz. George Forti helytartóságban 1803-ik esztendőben, Januarius 19 ik napján egy hirdetményt tétetett közönséggé, melyben mind az ott lévő Európaiakat, mind az eredeti lakosokat arra serkengette, hogy a' Vaccinatio, az az, a' tehénhimlővel való béóltást fordítsák magok hasznokra. Valósággal éltek is avval mind a' két rendbéli lakosok, és September 1 ső napjától 1802-ik esztend. Aprilis 30-ik napjáig 1804 ikben, 145,840 személlyek óltattak bé megbetsülhetetlen haszonnal; úgymint: 105 Európaiak, 4141 Braminek, 41,806 Malabarok, 40,022 Gentouksok, 10,926 Mahumedanusok, 444 külömbkülömbfélé familiabéliek, 1092 Portugallusok, 35,975 Pahriások, 440 Maratták, 10,367 Cannadiesek, 462 Rajaputsok. A' Tanjorei Raja a-vagy Herczeg nagyon előmozdittya ezen megbetsülhetetlen találmányt, és a' Travancorei Déván magába is bé óltatta a' tehénhimlőt.

Olafz Ország.

A' Nápolyi Kir. udvar követje Marquis de Gallo, audientiára menvén a' múlt Junius 24 ik napján I. Napoleon Császárhoz és Királyhoz, azon meg hitelező levelét, mellyben IV. Ferdinand Nápolyi Fels. Király ötet Olafz Országitörvényes

Királynak lenni meg esmérte, bé nyújtotta. E' napon botsátattak audientiára a' Luckai deputatusok és *Gonfaloniere* Belluomini ishozzája, oly kérést terjesztvén eleibe, hogy a' Piombinói herceget *Pasquale Bacciochit* tegye főigazgatójokká, melly kérésekre akként válaszolt a' Császár, hogy ő oly személyre fogja a' Luckai Respublikának kormányát bizni, a' kit mint verség szerént való atyafiát szeret és betsüll, és a' ki leg főbb kötelefféget abba fogja helyheztetni, hogy azon Statusnak javát előmozdithassa és öregbithesse. — (Hogy e' már végbe ment, a' múlt poffa napon meg irtuk. *Gonfaloniere* tulajdonképen zászlós urat tefzen. Igy nevezettek a' Luckai Respublikának fő igazgatói ennekelőtte, kinek hivatala három hólnapnál tovább nem tartott, 's abból szabad asztalnál egyéb haszna nem vólt.)

A' *Pármai, Piacenzai, és Gvafalli* egyesült herczegségeknek jövendőbeli sorsok is meg van már határozva, és valamint a' Piemonti herczegség, úgy ezek is öfzve kaptoltattak Fr. Országgal. — Valamint a' több Lombardiai tartományok, úgy a' *Pármai és Piacenzai* is sok változásokon mentek által a' 14, 15, és 16-ik századokban, és hol honnyi, hol idegen nemzetbeli uralkodók voltak. A' 14-ik században a' *Scalai, Correggioi, Esti és Visconti* familiák birták — 1420-ik esztendőben, XII. Lajos Francia Király birodalma alá esvén a' Majlandi herczegség, a' *Pármai és Piacenzai* tartományokat is el foglalta, de nem birhatta fok ideig, mivel az 1507-ik esztendőben szerzett Cambrayi ligát, az az, öfzve szövetekezést követett háborúban II. *Julius* Római Pápa Birodalmába lépven, régi birtokaihoz kap-

tsolta. — *III. Pál* Pápa herczegségek ké tette, 's egyik vér szerént való atyafiának *Farnese Aloysiusnak* ajandékozta, kinek maradékai két száz ezrtendőnél tovább birták azon herczegségek. — Herczeg *Antalnak* 1731-ik ezrtendőben történt halálával a' *Farnésiai* herczegi háznak férfi maradéki elfogyván, az 1718-ik ezrtendőbeli quadrupla alliantziában tett meg határozáshoz képest, *V. Filep* Spanyol Király 2-ik szülött fiának *Don Carlos* Infansnak adattak, a' ki testvér battyának *Ferdinand* Királynak halála után a' Span. Királyi tronusba ülven, a' Burboniai háztól tett meg határozáshoz képest édes atya testvér öttének *Filep* Spanyol Infansnak adta azokat által. — Ennek fia volt az utolsó Pármai herczeg *Ferdinand*, néhai *Mária Amália* Ausztriai fő herczeg asszonynak meg holt férje, a' *Hetruriai* kised 2-ik *Lajosnak* nagy atya, a' kivel és *IV. Károly* Spanyol Királlyal olly titkos egyességre lépett 1801-ik ezrtendőben, *Martzius* 21-ik napján a' *Franczia* Respublika, hogy az ő halála után, nem a' fiára a' már akkor *Hetruriai* Királyságra emeltetett *Lajosra*, hanem a' *Fr. Respublikára* maradjanak a' *Pármai*, *Piacenzai* és *Gvaftalli* herczegségek, a' melyekhez való jussairól *I. Lajos* *Hetruriai* Király is, 1801-ik ezrtendőben *Augustus* 12-ik napján végképen le mondott.

Sziciliának *Catanea* nevezetű városából, a' múlt *Junius* 26-ik napján olly tudósítást vett a' *Nápolyi* Kir. udvar, hogy az egy időtől fogva ott lakott *Máltai* Nagy Mester *Chevalier Tomassi*, azon hólnapnak 13-ik napján meg halalozott.

Nagy Britannia.

Egy Cavan nevű *Londoni* Grófnak 21 ezrtend-

dős, szép természetű 's ábrázatú, és sok szép erkölcsi tulajdonságokkal bíró leánya, egy *Woodgate* nevű hajósergebéli hadnaggyal, kinek az Egyiptom Országi expeditióban egyik lábát az ágyú golyó-bis el sodorván, azolta falábon jár, esmeretséget vetvén, vele szüleinek akarattyok ellen házállági életre lépett. Édes atya öszve esküttetések előtt három barátjával, és két tenyeres talpas inasával a' templomba menvén maga leányát a' völegénytől vissza kívánta, de sem ő, sem a' mátkája nem engedelmeskedett szüleinek.

Morris hajós Kapitánynak azon tudósítása, mellyel a' St. Luciai szigetből az egyesült *Tuloni és Kadixi* hajó seregről a' múlt Majus 14-ik napján London felé útnak indított, az Anglus fő Kormányzásoknak és a' Kereskedőknek nyughatatlan szorgalmatosságokat néminémüképen letsendesítette. A' nevezett hajós Kapitány azt írja, hogy azon ellenséges hajó sereg, mellyet 16 linea hajóból, 6 fregatból, és 3 brigből állónak ír, azon napon, tudniillik Majus 14-ikén, napnyugoti Indiának Fr. Országhoz tartozó szigetéhez *Martinique*hez érkezett, 's annak Fort Royal nevezetű kikötő helyébe bé is evezett volna, és hogy ő legottan tudósította volna az Angliához tartozó Jamajkai gazdag szigetnek Kormányozóját e' történetről.

Ezen kellemetes hírek hova hamarabb leendő közönségessé tétele végett, mingyárt akkor, az úgy nevezett *Lloyd* káfféház falaira ragasztatta a' Londoni Lord Májor, avagy fő Polgármester ilyen tudósítással: A' 26 ik Majusi Barbadosi levelekben arról tudósítottunk, hogy az egyesült ellenséges hajó sereg, azon négy fregatokon kívül, mellyek a' Martinique sziget körül lévő tengerbe

vízíz atra ki küldettek, még most is a' Fort-Royali kiváló helybe tartózkodik. — A' Corki Anglus hajótereg Majus 12 ik napján szerentsésen meg érkezett Jamajkába.

A' Barbadosi szigetből *Liverpólba* későbbben jött levelek két fontos tárgyról tesznek emlékeztet, úgymint, *elsőben* arról, hogy azon sziget Majus 21 ik napján hadi lábra állítatott; *másodszor* hogy az egyesült Tuloni Kadixi hajósergebéli hajókon 12000 főből álló hadi nép legyen. — E' folyó Julius 2 ik napján egy hajós Kapitány érkezett Londonba Jamajkából, kétség kívül olly hiradással, hogy ottan minden szükséges készületek meg tétéődtek az eggyefült ellenséges hajósergeknek illendőképen leendő fogadására, a' hol 16 ezer foból álló jól készült fegyveres nép van kézen, azokon a' fekete lakofokon kívül, a' kiket, ha a' szükség kívánni fogja, könnyen fel lehet fegyverkeztetni.

Egy Julius 1 ső napján költ Londoni tudósításból ezeket olvassuk: „Végre eddig vólt nyughatatlankoztató bizonytalanságunktól meg menekettünk. Az egyesült Francia Tuloni és Spanyol Kadixi hajósergek, 33 napig való tengeri utazása után, a' múlt Majus 13 ik napján a' Martiniquei szigetbe jutott; következésképpen a' mi napnyugoti Colónaiakat, és mindznek felött Jamaikát vette zélba. A' *Nelson* kormánya alatt lévő hajósergeknek leg delmé e nem támaszkodhatunk, melly azon hólnapnak 17 dikén még a' Madérai szigetnél ma atott; következésképpen minden reménységünket *Admiral Cochranébe* helyhezettjük, a' kigeo derek, bátor, és alkalmas tengeri Vezér, a' kormánya alatt lévő hajósergek is 10 linea hajók-

ból 's több nagy fregatokból áll. Igaz ugyan, hogy az ellenséges hajósereg 12 Frantzia és 5 Spanyol linea hajókból, és számos fregatokból áll; következésképpen nagy vakmerőség volna *Cochrane* Admiralisnak azokkal tengeri tsatába botrátkozni. Mindazáltal még is sokan óhajtyák azon dolgot, mivel ha szinte megverettetne is *Cochrane* Admiral, de úgy öfzse rongálhatna az ellenség hadakozó hajóit, hogy azokkal napnyugoti Indiai Coloniáink ellen nem egy hamar kezdhetnének valamit, azonközben Admirál *Nelson* a' kórmánya alatt lévő hajósereggel oda elérkezhetne.

E' világ ötödik részének az úgy nevezett *Polynéziának*, vagy a' mint mások hívják, *Ausztráliának* Angliához tartozó leg vedabb tartományából *Botany Bayból*, a' múlt Junius hólnapjában jött hajók, egynéhány újság darabokat hoztak magokkal az ott nyomtatásban kiadott újságok között. A' leg utolsó darab azon tartománynak felettébb való távolsága miatt, melly harmadfelezer német mertföldnél többet tetzen, 1803-ik elztendőben Majus 8-ik napján költ. Ezen újság darabból világosan láthatni, hogy azon 15 elztendővel ennekelőtte tsupa számkivetésbe küldött gonosztévökből felállittatott Colónia igen sebes lépésekkel virágzik. Az Európából oda küldött lakosok velünk hasonló természeti tulajdonságokkal bírnak, mindenféle portékákat még kendözö és ilatozó szereket is árúlnak. Azon újságnak végire ragasztatott tudósításban egy olly jó és alkalmas szakáts kereftetik, a' ki mindenféle süteményeket, nevezetesen pástétomot készíteni jól tudjon, és maga emberséges vóltáról 's józan életéről hi-

teles tanubizonytságot mutasson. Azon újság darabnak egyéb tikkelyéből az is ki tette, hogy valamint Európában úgy *Botany-Bayban* is sok tsalárd és tolvaj emberek taláztatnak, a' tömlőtökből, ha szerit tehetik, ők is ki szöknek, de azokba ismet vissza térnek, attól tartván, hogy ha azon *Colonia* eredeti lakosinak kezekbe esnek, őket is vagy bálvány isteneknek áldozzák, vagy magok meg ütöik, megesszik, vagy pedig odvas fákba rekesztvén a' tengeren bizonytalan utnak eresztik. Ennekfelette azt is láthatni ezen *Botany-Bay*i újság levelekből, hogy annak lakosi tulajdon tapasztalásaik által figyelmetésekké tétetvén, az ifjúságnak jó neveléséről sokat tartanak. — Egy *Botany Bay*i jó hazafi azon újság levelekaek egyik darabjában az ellen panaszolkodik, hogy azon *Coloniában* a' nevelést tárgyazó intézetek nem olyanok, mint a' millyenek lehetnének; hogy szükség vólba az oskolákat jobb lábra állítani, az oskolabeli tanítóknak jobb fizetést rendelni, és hogy szorgalmatosabban kellene a' gyermekeket az oskolákba küldeni.

Parlamentalis Dolgok.

A' közelébb múlt poszta napon költ Magy. Kurir darabjának 89-ik lapján egy két szóval arról is emlékeztünk, hogy *Pitt* minister czimborás társaival együtt azon iparkodott, hogy *Lord Melville* barátját, a' *Kings-Bench* itilőszék eleibe való meg jelenéstől meg menthesse. Az Alsó Parlamentumnak 25-ik Juniusi gyűllésében, hofszas oratióval mentegette kedves barátját, és ambar mind *For*, mind *Whitbread* ellene szögeztek légyen is magokat, mindazáltal annyira vitte a'

dolgot, hogy mellette 156, ellens 143 lévén a' voksoknak száma, meg határozta, hogy Lord *Melville* processusa a' magával hasonló rangú bírák előtt folytatódjon.

A' Grey oratiójának további folytatása.

„Előre tudom, minemű kifogásokat tesznek ellenem a' Ministerium baráti, hogy tudniillik Bonaparte is megbukhatik valaha, hogy valamint hajdan Asia meghódolójának birodalma a' maga terhe alatt össze omlott, úgy az ő nagyságának és hatalmának is egy szempillantatra vége lehet, az ő Financziája is zűrzavarba eshetik, győzedelmeibe fel fuválkodott armadája megverettethetik, és hajóserege is széjjel szórattathatik. De fájdalom egész tsendeslegbe lehetnek ez eránt miniszterjeink, a' kiknek szemük a' tapasztalásoktól meg világosítottván a' Francia nemzet finanziajáról mint előbeni lezetet tárgyakról egészen halgtnak. Az egész nemzet füle hallattára mondták a' Fr. ministerek, hogy ők is eztenedig is el folytathatják a' háborút még pedig minden költsön fel vett pénznek seggtsége nélkül; ellenben Angliának nemzeti adóssága 40 milliárdra szaporított. Azt mondták, hogy 30 millió font sterlingnél többet nem kívának; ellenben Fr. Országának belső és külső költségei fokkal fellyebb haladják ezen suminát. — Mire állapottban vannak Fr. Országának armádái? Talán megverettettek? Hát inkább nem kevélykednek e' még most is nyert győzedelmekben? Nincsenek e' szám felett valóok? Nem olly jó Generálisok vezérliké azokat, a' kik tökéletes hadi fegyvéket állítottak fel a' kormányok alatt lévő katonasság közt? Miadazáltal leg nagyobb figyel-

metességet érdemel itten a' Fr. tengeri erő. Fel-lyebb megmondám, mennyivel szaporodtak a' mi hajó feregeink; azon idő folyta alatt 48 linea hajókkal öregbitették a' Francziák magok tengeri hatalmokat, mellynek segítségére a' Belgák 11 a' Spanyolok 25 linea hajókat adták; ezenkívül 25 linea ha ói vannak Spanyol Országoknak készzen, 's ezek aká melly órában kivezhetőek "

„Azt a' kifogást teszik némelleyek, hogy a' mi jó hadi fenytékben tartott hajóseregeink, bátor akár melly nagy légyen is a' Fr. erő, mindenkor felyül haladják az ellenséget? A' mi a' Fr. hajóseregeknek vitézségeket illeti, mindennek meg kell azt val- lani, hogy ők személlyes bátorságokra nézve semmi má; nemzet belieknél nem alább valók. Hadi fenyi- tékjetek hadi tetteikből meglehet itilni. Mit nem miveltek két esztendőől fogva? Nem tsak elegendő dolgot adtak nagy hajóseregeinknek, hanem e' mellett egynéhány nagyobb és kisebb hajóserege- ket is küldöttek e' világ egyéb részeibe. Néhány aprós hajóferregjeik a' reájok bizatott követtségnek eszközlések után győzedelemmel tértek vissza kikö- tőhelyeikbe; más Fr. apró hajóseregek most ab- ba foglalatosok, hogy a' mi távol lévő Coloniain- kat, a' mellyeknek óltalmazásokra mi elegendő erőt nem küldhetünk, szüntelen nyughatatlankod- tallák. — A' Fr. Tuloni flotta kétfzer evezett ki azon kikötőhelyből, és még is semmi Anglus ha- jóra nem bukkant; magát a' *Kadixi* hajósereggel az Anglus hajósereg szeme láttára ölzve tsatól- ta, a' mellyek két hólnaptól fogva a' tágas Ocea- nus tengeren vannak, még is semmi bizonyost nem tudhattunk, hová igyekezzenek. Orde derék Admi-

rált, a' ki *Kadix* előtt vólt, de őrálló helyét a' Fran-
 cziákkal való szembezállás nélkül oda hagyta,
 szoroffan meg kell vizgálni. Igaz ugyan, hogy az
 ő tengeri ereje az egyesült *Tuloni* és *Kadixi* ha-
 jófereggnél gyengébb vólt; 's ugyan azért nem is
 állathatom, hogy ő hibazott vólna: mindazáltal
 azt kívánta vólna az ő betsülete, hogy ő maga
 is sürgeffe maga szorofs megvizgáltatását, és ha
 meg nem vizgállya ezen dolgot az Admirálisás,
 az az a' tengeri dolgokra ügyelő Tanács, vége
 lépzen a' mi hadi fenytékünknek. Azt sem ma-
 gyarázhatom meg, miért nem evezett ezen Admi-
 rálisunk az egyesült ellenséges hajószereg után,
 olly véggel hogy annak minden nyomásairól tu-
 dósíthatta vólna az Admirálisást.

(A' többit más alkalmatossággal)

Batava Respublika.

A' 4-ik Juliusi Hágai tudósításokból azt ol-
 vassuk, hogy ő Hatalmasságok t. i. ezen Köztársaság-
 nak képviselői minden nap gyüllést tartanak azon
 tárgynak szorofs megfvtolása végett, mellyet
Schimmelpennink úr eleikbe terjesztett, és a' mely
 azon eszközöket foglalja magában, a' mellyek ál-
 tal a' közönséges jövedelmet a' Státus költségé-
 vel egy aranyúnak tenni lehetne. A' *Texeli* ki-
 kötőhelybe forr a' munka, sok hadi nép, tábori
 eszköz, és eleség szállítatik a' hajókra; *Marmont*,
Dewinter, és *Dümonceau* Generálisok is jelen van-
 nak ezen foglalatosságban, és a' midön nem is vélné
 az ellenség, akkor eveznek ki az ott lévő hadakozó
 és szállító hajók. Amsterdámból is azt írják, hogy
Zeyst és *Utrecht* környékén táborozott hadi se-
 regek minden agyúikkal és munitióikkal a' Texe-

li kikötőhelyhez marsiroztak, a' végre, hogy az ott lévő hajókra szállittassanak. Minden környülállások azt mutatják, hogy a' Texeli, Bulognei, és Brefti hajófleregek egyetertőleg legyenek, és hogy azon egy időben fognak onnan kivezni.

Néhány Hollandiai kereskedők *Schimmelpennink* Úrhoz menvén a' múlt Junius 24 ik napján, azon tetemes károkat, mellyek az Anglia és Hollandia közt vólt kereskedésbéli egygyellégnek félbeszakasztatásából azon nemzetre háramlanak, előtte le bezéllették. Mind ezekre következőképpen felelt *Schimmelpennink* úr. A' jelen való elkerülhetetlenül szükséges rendelések hosszú ideig tartók nem lesznek; mivel olly közönséges békeességet tárgyazó plánumot terjesztettek Anglia Ország eleibe a' Fels. Orosz Császár és Pruszsziai Király, mellyet kétségkívül az Anglusok el fogadnak. Beszédjéhez ezt is hozzá tette, hogy az Orosz Császár az Angliai Ministeriumnak világosan megmondatta legyen, hogyha az eleibe terjesztett igallágos feltételeket még egyszer meg veti, kéntelen leszzen a' vele való egygyelléget félbeszakasztani. *Schimmelpennink* úrnak ezen magakinyilatkoztatása igen nagy és kedves reménységet gyújtott a' Hollandiai kereskedőkben.

A' Fr. Országi officialis avagy hivatalszerént való újság leveleknek a' Párisi Moniteurnek egygyik darabjába egy olly Hágai tikkely van bé iktatva, mellyben a' Franczia nyelvnek Hollandiában való közönségesfétetése 's annyira lett kiterjedése adatik elő, hogy ma hónap szamkivetésbe fog a' nemzeti nyelv küldödni. Ellenben más-ként szóllanak e' tárgyról a' Hollandiai közönsé-

ges levelek, 's azt mondják, hogy a' Hollandiai nyelvnek mivelésében és pallérozásában soha sem foglalatostkodtak annyi tudósok, mint a' jelenvaló időben, és hogy minden más idegen nyelvek felett betsüllik magok nemzeti nyelveket a' Belgák. Következésképpen egyedül a' diplomatica társaságokba élnek a' Fr. nyelvel, könnyen gyanitható okokra nézve. — A' Batava Republikának armadiája 2000 lovasságból, 18,000 gyalogságból fog állani ennekutánna, a' kiknek zsoldjok 4 millió forintnál valamivel többre fog menni ezteendőként.

* * *

Máso d s z o r i T u d ó s í t á s .

Alább irt a' két Magyar Hazának tudtára adni kívánom, hogy én ezen privilegiált városban lévő, szép helyen fekvő, egy fedel alatt kilentz szobából álló házamat, mellynek két konyhája, két eleséges komoraja, két pintzéje, négy kotsira való szekérszine, egy szép udvári kertje, mellyben öt öles glafzhaus, avagy üveges és fütőkementzés ház is van, 12 lóra és egymás *hat* szarvas marhára való iftállója, egy kerek kútja, e' mellett 10,1600 quadrat ölből álló kaszáló rétje, két calcaturúra, avagy nyomásra való nyólcz hóld leg jobb qualitású gabona termő szántó földje vagyon, kótya vetye által el adni szándékozok. Ezen házhoz 17 hóldból álló szállás föld, fele kaszáló, fele szántó, azon hét öles ház, egy konyhával, egy neveltetett füzfa erdő is tartoznak. — Belylyebb az úgy nevezett *Ségában*, az az, major-

ban, egy 30 öl szélességű, és 128 öl hosszúságú veteményes és gyümölcsös kert; benn a' városban, leg szebb helyenn, 14 öl szélességű, és 60 öl hosszúságú jó tágas fundus, az azonn lévő zfindellel fedett kukuritza kassal együtt, mellyenn mind házat, mind kertet szépet lehet építeni. Tovább a' Ménesi hegyekenn egy szőlő, melly ha jól és illendő módon miveltetik, és ha valamelly tsapás a' szőlőhegyeket nem érdekli, 70 sőt 80 akó bor is meg terem. Utollyára azt is meg jexyzem, hogy a' fent említett házamban lévő bútorokat is, úgymint tölgyfából készült almáriumokat, székeket, tükröket, lufztereket, avagy új módi gyertyatartókat, akár a' házzal együtt, akár azon kívül, vagy öfzveséggel, vagy darabonként el adni kész leszek. A' kótyavetyének idejét a' jövő September 20 ik napjára határozom meg. A' kinek a' fent előszámlált háznak, szállásnak, fundusoknak, szőlőnek, és egyebeknek megszerzésekre kedve leszen, azokat addig is vagy maga meg szemlélheti, vagy meg hatalmazott embere által meg nézettetheti, 's velem alkuba botsátkozhatik, minthogy licitation kívül is kész leszek azokat al adni. — *Irtam Aradon Sz. Jakab havának első napján 1805. esztend.*

Vitkai Pál néhai Szalpek György
Ur Jószágának vólt plenipotentiatus Inspector.

* * *

Tudósítás Újhelyi Dayka Gábornak
kiadandó versei felől.

Ungvári Professor fő Nemes Születésű Újhe-

lyi Dayka Gábor még 1796 ban meghalálozott, Elsőbb Poetája Hazánknek nálánál, igen is nagyon: kész volt ő a' pályáogat *Virágnak* még minekelötte halhatatlan ódáját éneklette is, kész *Kisnek*, általnyújtani: de édesebb, de szeretetre még méltóbb, az ugyan eggy lints; 's *Virág és Kis* gyönyörködve fognák ötet magokkal eggy rendben ülni látni. A' Párkák megiríylették ötet Literatúráoknak, 's fonalát ifjú esztendeiben metfzették el. — Éppen most lesz négy esztendeje, hogy nyomtatás alá készített kézírása kezembe került. Az a' nemes-lelkű nagy férfi, a' ki azzal megajándékozott, tudta, melly szoros barát-ágtan éltem én a' megboldogúltal. De a' nyomtatás alá készített kézírásban sok darabokat nem lelek, melyekkel 1794 előtt magam is bírtam. Hogy végre hozzá foghassák kiadásához, hogy végre tökéletes munkát kaphasson a' Haza, kényszeríték minden barátjait a' Szépnek, Jónak és Igaznak, a' kiknél versei meg vagynak, tegyék correspondentiába vélem magokat, és a' nálók meglévő daraboknak felyülírásait, 's a' versnek első sorát küldjék meg nekem, hogy ha a' nálók meglévő vers nálam is megvagyon, hafzontalan fáradsággal 's költséggel ne terhelteffenek. Tanuló társai pedig a' tanítványai igen kedves szolgálatot tennének nékem, ha biographiai tudósítások által segéllének-elő igyekezetemet. — Ér Semlyén, Júniusban 1805.

Kazintzy Ferentz.

D. D. S.